АНОТАЦІЯ
навчальної дисципліни

«Соціальна сімейна та молодіжна політика»

(ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА)

Опис дисципліни

Кількість кредитів – 3
Загальна кількість годин – 90 год.
Семестр – 4-й
Лекції – 16 год.
Практичні, семінарські – 32 год.
Самостійна робота – 42 год.

Вид підсумкового контролю –залік.

Керівник курсу: Ковний Ю.Є., кандидат економічних наук, доцент доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи.

Анотація дисципліни: Дисципліна є ***вибірковою*** складовою навчального плану.

Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить студенту сформувати індивідуальну освітню траєкторію.

Мета вибіркової навчальної дисципліни «Соціальна сімейна та молодіжна політика» познайомити студентів з основними тенденціями і трендами соціальної сімейної та молодіжної політики в Україні та світі, визначати основні ідеї, принципи і шляхи активної соціалізації молоді через соціальну сімейну та молодіжну політику.

Завдання курсу:

- знати основні принципи та механізми реалізації соціальної молодіжної політики;
- застосовувати нормативно-правову базу щодо питань соціальної молодіжної політики;
- знати моделі соціальної державної політики у світі та особливості їх застосування;
- усвідомлювати внесок молоді в управління суспільними справами через створення нею організацій, спілок, фондів, секцій при політичних партіях тощо;
- добирати ефективні механізми реалізації соціальної молодіжної політики;
- знати складові молодіжної інфраструктури, в тому числі структури щодо працевлаштування та запобігання безробіттю серед молоді;
- джерела фінансування соціальної молодіжної політики;
- знати можливі інструменти реалізації соціальної молодіжної політики в органах місцевого самоврядування в умовах децентралізації.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність:

- ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог. Загальні компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людині громадянина в Україні.
- ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні,культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку

предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
- ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

ФК1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

- ФК2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.
- ФК3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
- ФК4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.
- ФК5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі, які опинилися в складних життєвих обставинах.
- ФК6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.
- ФК9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
- ФК10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
- ФК11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
- ФК12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.
- ФК14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.
- ФК17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.
- ФК20. Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

Зміст дисципліни:

Змістовий модуль 1. **Основні засади соціальної сімейної та молодіжної політики**

Тема 1. Теоретико-методологічні засади вивчення соціальної сімейної та молодіжної політики.

Тема 2. Особливості роботи з молоддю в контексті людського розвитку.

Тема 3. Молодіжний рух як складова формування громадянського суспільства.

Тема 4. Історія громадянських рухів і, зокрема, зміст і напрямки діяльності в різні історичні періоди.

Тема 5. Сутність та принципи соціальної сімейної та молодіжної політики в Україні.

Тема 6. Проблеми молоді, дієві шляхи їх вирішення.

Тема 7. Структура державної сімейної та молодіжної політики в Україні.

Тема 8. Державна молодіжна політика на місцях.

Тема 9. Інфраструктура молодіжної політики, у тому числі її організаційне та фінансове забезпечення.

Змістовий модуль 2. **Зміст сучасної сімейної та молодіжної політики**

Тема 10. Моделі соціальної сімейної та молодіжної політики за кордоном.

Тема 11. Фінансування соціальної сімейної та молодіжної політики

Тема 12. Молодіжні цільові програми як дієвий інструмент реалізації молодіжної політики України, зміст та умови їх фінансування.

Тема 13. Молодь в державному управлінні та процесах децентралізації.

Тема 14. Молодіжні центри. Основні принципи та засади діяльності.

Рекомендована література

Базова

1. Актуальні проблеми соціальної політики України: Навчальний посібник / За заг. ред. А.О. Ярошенко / А.О. Ярошенко, Отрешко Н.Б., Л.А. Литва [та інш.] - К.: Видавництво НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. – 222 с.
2. Виховання національно свідомого, патріотично зорієнтованого молодого покоління, створення умов для його розвитку як чинник забезпечення національних інтересів України : аналіт.-інф. матеріали. – К. : Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003. – 191 с.
3. Головатий М.Ф. Молодіжна політика в Україні: проблеми оновлення / Головатий М. Ф. – К. : МАУП, 2003. – 264 с.
4. Головенько В.А. Український молодий рух : історія та сьогодення. – К., 1997;
5. Корнієвський О.А., Головенько В.А. Український молодіжний рух : історія та сьогодення. – К., 1994.
6. Савінова Н.А., Ярошенко А.О., Литва Л.А. Правове забезпечення соціальної політики в умовах розвитку інформаційного суспільства. – К.: Видавництво НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. – 270 с.
7. Соціально-педагогічна робота з дітьми та молоддю (теоретико- методологічні аспекти)/ Звєрєва І. Д., Козубовська І. В., Керецман В. Ю., Пічкар О. П. – Ужгород : УжНУ, 2000. – 192с.
8. Становлення ідеологічних засад соціальної політики в сфері соціального захисту населення в Україні» / за заг. ред. А.О. Ярошенко // Л.А. Литва, Н.Б. Отрешко, С.В. Пасічніченко. – К., 4 2013.
9. Соціальна педагогіка : навч. посіб. / за ред. А. Й. Капської. – К. ДЦССМ, 2000. – 264 с. 14. Шубка О. В. Проблеми стратегії молодіжної політики в Україні / Шубка О. В. // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова : зб. наук. пр. – К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2004. – № 2. – Серія № 11. Соціологія. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Управління. – С. 197–200.

Допоміжна

1. Декларація "Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні" із змінами та доповненнями, внесеними згідно із Законом № 655 – XIV від 13.05.99 р.// Нормативно-правове забезпечення діяльності центрів соціальних служб для молоді : у 2–х ч. / упоряд.: С. В. Толстоухова. – К. : ДЦССМ, 2003. – Ч. І. – С. 3–5.
2. Перепелиця М. П. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект) / Перепелиця М. П. – К. : Український інститут соціальних досліджень. Український центр політичного менеджменту, 2001. – 242 с.

Інтернет-ресурси:

1. Нормативно-правові акти, що регулюють державну молодіжну політику. Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Державна_молодіжна_політика

2. Про затвердження Державної програми забезпечення молоді житлом на 2002-2012 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2002 року № 1089. Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1089-2002-%D0%BF

3. Саволайнен В.І. Молодь: її права та соціальне становлення в сучасній Україні. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0032323-12

4. Сімейний кодекс України. Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/ show/2947-14

22. Про заходи щодо забезпечення працевлаштування молоді: Указ Президента України від 6 жовтня 1999 року №1285/99. Режим доступу: http://zakon2.rada.gov. ua/laws/show/1285/99
5. Про Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року Указ Президента України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/ laws/show/532/2013
6. Цивільний кодекс України. Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV (Редакція станом на 27.09.2014). – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15
7. Проект закону України про молодь. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JI00396A.html